

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TARSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:
a magyar birodalomban és Ausztriában:
Egész évre 4 kor.
Fél évre 2 kor.
Negyed évr: 1 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Maria-utca 42.

— Egy pöttyös hirdetés ára 20 fillér. —

A német birodalom államaiba egész
évre **6 korona.**

Európa egyéb államaiba és Amerikába
egész évre **8 korona.**

Bíboros-avatás a budai királyi palotában.

Az „Adria“ adómentessége.

Ami tény, az tény. *Hegedüs* Sándor, kereskedelemügyi miniszter okos ember. Második Baross Gábor. Eddig irt könyvei és működése mind arra mutat, hogy ismeri az ország ajátbaját; a szocializmus orvosságát a leghelyesebben még ő fejtette meg és egyedül csakis ő igyekezett eddig orvosolni mindazon bajokat, melyek az ő hatásköre alá tartoznak. Mint liberális embert, meg kell dicsérni és köszönetet kell mondani eddigi áldásos működéséért.

Dicsőségéből azonban sokat vesztett azóta, hogy az *Adria* vitát oly hirtelen és meggondolatlanul behozta az országházba. Ezzel bizony nagyon sokat vesztett. Különösen a törvényjavaslat egyes ágazatainak megokolását és támogatását oly ügyetlenül teszi, hogy az ember el se hiheti, hogy ez az a bizonyos okos és nagy politikus *Hegedüs* Sándor.

Még a mult hetekben *Rakovszky* azt mondta az országházban, hogy az *Adriának* szubvenciót adnak abból a pénzből, amit a nép keserves adóként rött le a kincstárnak. Erre *Hegedüs* odavágta, hogy:

— Ne beszéljenek a nép filléreiről!

Ezzel a kijelentéssel bizony nagyon is lezállt a tekintélye a miniszternek. Ily meggondolatlanul beszélni egy miniszternek, elég furcsa. Ugy tesz, mintha mit se tudna arról, hogy a nép nagy bajjal adózik a kincstárnak. Ugy tesz, mintha nem is tudná, hogy a szubvenciót a kincstárból adják ki. És nem akarja elhinni mégse, hogy az a pénz, az a sok ezer, amit haszontalanságra akar adni, az mind a nép keserves fillére, amelyről ő nem akar beszélni.

Pedig az, keserves fillér az, miniszter ur. Csak tessék megkérdezni a pénzügyminiszter urat. Ő tudja a legjobban.

Hanem majd előbb tájékoztatom az olvasót erről az *Adria*-tengerhajózás-társaságról s majd aztán ebből vonják le a következtetést: megérdemli-e a szubvenciót és adómentességet, mert — uram bocsá! — elakarják engedni az adómentességét is.

Ez az *Adria* társaság az *Adria* tengeren, az ő kereskedelmi hajóival működik. Részvénytársaság. Részvényei egytől-egyig elkelték és a részvényesek elég szép százalékot huznak. Elég sajnós azonban, idegen kézben vannak ezek a részvényesek. Több mint a fele a *Wiener Bankverein* (egy bécsi bank) kezében van és ez huzza a legtöbb hasznot. Magyar részvényes oly ritka, mint a fehér holló. (Tisza Pista és Rozenberg képviselők részvényesek. De azt hiszem, ezek nem a magyarok közé számíttatnak.)

Az *Adria* jövedelméből az állam egy krajcárt se kap. Ami befoly, az az idegen nemzetiségű kapitányok és a többi, szintén (kevés kivétellel) idegen személyzet fizetésére és a részvényesekre esik.

Az *Adria* hajóin magyar lobogó nincs, magyarul nem is beszélnek, egészen olyan, mint egy idegen társulat. Tehát *nem is magyar*. — Segítségre nem szorul, mert részvény-társaság. — és mégis kap szubvenciót és adómentességet. Tegyük még hozzá, hogy az *Adria*, ez a subvencionált, magyar pénzen élő társaság, — ha hajóinak valami baja esik, azt nem nálunk, Magyarországon, hanem külföldön: Angol, Francia, Német, Olasz, s egyéb országokban javíttatja. Ejh! De minek is nekünk, magyaroknak az *Adria* pénze? Az a pénz, amit mi adtunk, meg mi adunk neki?

Ime: röviden kifejtettük az *Adria* történetét, amely most nemcsak Magyarországon, de egész külföldön is nagy port vert föl. Ám most, vonjuk le ezekből az üdvösséges tanuságokat.

Szólunk vala pedig először a nagykegyelmű kereskedelmi miniszterhez és kérdezzük tőle, valjon:

— Mit tesz a miniszter, ha megszavaztatja a subvenciót és az adómentességet? Dunába vizesít önt a poharából.

Az *Adria* — mint mondtuk — részvénytársaság. Akik vettek részvényeket, azok alapították, azoké a haszon is. Az országnak legfeljebb annyi jut, az az csak jutna, ha az *Adria* nyíltan magyar társulat volna, hogy az idegenek előtt dicsekedni lehetne a magyar kereskedelemmel. De vajmi kevesen veszik észre az *Adria* magyarságát és így még dicsekedni se lehet vele.

Tehát akkor mért adják meg a subvenciót, az adómentességet, ha a haszon a *Wiener Bankverein*-é, angoloké, olaszoké és csak egy néhány gyásmagyaré, mint *Rosenberg* és a többi?

Vagy nem készakarva pocskolják így el azt a sok ezret, amit a nép nagy keservesen fizetett? Miniszter ur, ön okos ember, nem látja ezt be? Nem enged magának beszélni? Hiszen ha ezt megteszi, a népnek ajka örökön-örökké csak átkot fog szórni az eddig becsületben megöszült és megkopaszodott fejére.

Vagy önnek a nép semmi? Hogyan lehetséges ez? Hisz eddig ön tett értük a legtöbbet és eddig is önt ismertük el, mint egy igazi és bölcs minisztert, aki egyesegyedül a nép javáért akar dolgozni. Ejh, miniszter ur, ébredjen fel, törölje ki szeméből a tespedt álmodat, hadd lásson jobban és *adóztassa meg az — Adriát*.

Csak nem akarja ön a nép keserves fillereit odaadni, hogy az idegenek hizzanak rajta?

Csak nem engedi el azt az adót, azért, hogy az idegen részvényesek többet kapjanak? Ha igen, miniszter ur, akkor az országot meg-
rövidíti.

Tud fizetni az az Adria, fizetessenek is vele, nem lesz kisebb azért a magyar kereskedelem hirneve. -- Van már hirneve a magyar kereskedelemnek. Zsidaink megcsinálták. Hisz a világ minden részében csak arról beszélnek, hogy Magyarországon, milyen nagyszerű bort, pálinkát és mást tudnak — *hamisitani*. Nem elég hirnev ez? Az Adria se fog ennél több dicsőséget hozni. Ha hoz is, az se a magyaroké lesz, hanem az idegeneké, akiknek kezében van jelenleg a társulat. Más módot kell kitalálnunk kereskedelmünk fellendítésére. Ezt nem lehet az Adriára bízni.

Miniszter ur: a népnek házát, lovát, kocsiját és utolsó vánkösát elviszik az adóba, nekik nem kegyelmeznek. És az Adriának segínyt és adómentességet adnak? Miért? Hisz nem áll oly jól az ország, hogy kidobálhat százezreket.

No igen, ha van fölösleg, azt lehet jóra is fordítani. Engedjenek el egy kicsit a nép adójából és segítsék őket ahogy az Adriát akarják.

És jobb is lesz, ha mentül előbb az ország belsejét tisztítjuk és csak azután cifrázzuk azt kívülről.

Ámde, ha kegyelmes miniszter ur — az *Adriára* százezreket dob ki s pláne — a részvénytársaságnak — akik részvényeik után busás osztalékot huznak — még adómentességet is ad: hát akkor, jobb lesz, ha most leköszön a miniszterségéről. Legalább a nép átkának csak egy része hull a fejére.

Az *Adria* helyett segítse a népet és ennek adjon adómentességet s ne a tele szekeret tömjé. Igenis. (j. i.)

POLITIKAI HIREK.

Budapest, 1901. május 2.

Még mindig csak az *Adria*-vita járja. A Háznak valószínűs obstrukciós képe van. Az ellenzék — kivétel nélkül — harcha küldi embereit. Különösen a néppárt.

Legnagyobb erővel támadták meg a 27-ik szakaszt, mely a javaslat leghorzasztóbb törvénytelenységét: az *Adria* adómentességét tartalmazza. (Erről lapunk vezető cikkelyében bővebben foglalkozunk). Itt csak azt említjük meg, hogy

Hegedüs miniszter négy napi néma hallgatás után a fejére zúduló vádakra — végre felelt. Azt mondta, hogy az *Adria*, adómentességét meg kellett adni, mert a társulat ragaszkodott ehhez a kedvezményhez. Nagy zajjal, valóságos orkán-szerű viharral hallgatta az ellenzék a minisztert, aki a folytonos közbeszólások sortüzeiben csakugy hápogott.

Igen szépen okadatolta *Szalay* Károly azt az állítását, hogy az *Adria* hosszabb ideig — bűnös visszaélések folytán — nem fizetett adót s megtorlást helyett most még adómentességet adnak neki.

No, mi nem mondunk mást, minthogy: ha a képviselő — az ezt a javaslatot törvénynyé teszi, akkor jobb volna, ha Sodoma és Gomorha sorsára jutna az a palota. Különbén most jut eszünkbe, hogy a mostani képviselőház bűnben fogantatott, gyalázatban született, és most, úgy látszik — szegyenben kell meghalnia. Mert, hogy szegyenjeltebb javaslat az addigi törvényeink között nincs — azt mindenki udja.

A vita egyre folyik elkeseredetten. Mai napig *Rakovszky* stván, *Major* Ferenc, *Madarász* József, *Kubik* Béla, *Molnár* Józsiás, *Szalay* Károly és *Kálmán* Károly beszéltek aki dörgödelmes hangjával odakiáltotta a miniszterek felé, hogy:

„Ez a javaslat az elmúlt rendszer fekete tengerének utolsó szennyes hulláma.“

Hát bizony az, a szó legigazabb és legtágabb értelmében.

Az új koronaőrnek. *Széchenyi* Gézának ünnepélyes beiktatása a budai királyi palotában, mult héten, pénteken ment végbe. A királyt *Széll* Kálmán miniszterelnök, mint királybiztos képviselte. Az ünnepélyen jelen voltak a főurak a mágnások, a királyi — és belső titkos tanácsosok — amint ezt a jól értesült „Alkotmány“ napilap írja, — csak a magyar főpapság nem volt képviselve. Valjon miért? Hiszen ilyen ténykedés, ősi szokás szerint, egyházi szertartással vol és van egybekötve. *Széll* Kálmán egyedül a hercegprimást hívta meg, aki a meghívásról lemondott, nem gyenge, beteges voltára való tekintettel, hanem azért, mert *Széll* Kálmán nem tartotta érdemesnek őt egyházi és közjogi állásához méltó módon meghívni. Mire való az ősi bevett szokásnak a megváltoztatása? Avagy ilyen ünnepség fényét nem emeli a katolikus főpapság jelenléte? Hát bizony ez szándékos elmulasztása a köteles tiszteletnek, sőt semmibevevése az ősi szokásnak. A miniszterelnök ne az ő sima szakállá, hanem a törvény bötüi szerint járjon el, mert ezek alatt áll ő is, az istenadta. Aztán az is csodálatos dolog, hogy az új koronaőr az eléje tett s a koronát és a koronázási jelvényeket tartalmazó szekrényt csak lepecsételi, átveszi az őt illető kulcsot, anélkül, hogy a szekrény tartalmáról meggyőződnék. Ugy gondoljuk, hogy ez is az ünnepség cselekedetéhez tartoznék.

Vége — valahára *Széll* Kálmán kegyelmes, ur neki déráta magát. Azt akarja, hogy a választások előtt sok mindenf le ígéretet beváltsa. Így váltotta be mos, május elsején, egy régi adósságát, azaz ígéretét. Ugyanis hosszú vajadás után — most terjesztette be a *közgazgatás egyszerűsítéséről* szóló törvényjavaslatot. Bizony ennek ideje már, Rengeteg sok pénzt fog ezzel megspórolni a magyar népnek a miniszter. Csak aztán törvény legyen belőle.

Népünk a törvény előtt.

Egy ősbeesavarodott, öreg, vidéki atyánkfia látogatott el hozzánk a mult héten. Reszketősek voltak a kezei, de reszketett a feje is, amint beszélt.

Csongrád megye egyik kis községéből jött el hozzánk, azért, hogy — amiként ő mondta — *megkeresse az igazság útját*.

Mikor megkérdeztük tőle, hogy mi jó hozta hozzánk abból a pokoli messzeségből? — siralmas hangon kezdte el az ő mondékáját:

— Ugy van az, kérem szeretettel — a szegény embert az ág is huzza. Hát tetszik tudni, hogy az elején kezdjem — úgy volt, hogy a szomszédom . . . azaz nem jól beszélek. Ugy volt, hogy volt nekem egy tikom. Volt és van több is. Nem ért többet, mint 60 krajcárt. Ezt a tikot a szomszéd gyereke bögyén megdobta egy kavicssal. A tik, vagy tyuk mogdöglött vala. A feleségöm, tetszik tudni, nyelves asszony. Átment a szomszédba. A szomszéd szívesen megfizette volna a kárt. Hanem az én feleségem, meg annak a felesége, összekaptak, ölbe mentek, kihuzgálták egymás haját, föl is pofozták egymást. Oszt mindakettő panasza ment. Először a községi bíróhoz. Ez azt mondta, hogy nem ő hozzá tartozik. Oszt én magam mentem el a nótáriushoz, aki a harmadik faluban lakik. Őt kértem, hogy csináljon rëndöt a feje népek között. Tetszik tudni, mit mondott? Semmit. Hanem ki akart kergetni, hogy mit alkalmatlankodom nála, miért rabolom el az ő drága idejét. Meg az Uristen tudja, hogy mit még össze nem hadart, gorombáskodott. Az asszonyom oszt — a plebánosunk tanácsára — elment panasza a királyi bírósághoz. Tegnapelőtt vala a tárgyalás. Az én asszonyomat is, meg a szomszédét is megbüntették. Mindakettőt száz koronára és kétnapi börtönre . . . Hát most itt vagyok. Most mit csináljak? Az asszonyom szívesen lefizeti az 50 forintokat. Hanem börtönbe nem megyen. Nem. Azt mondja, inkább elemészi magát. Hát most mit csináljunk?

Megmondtuk a tanácsot. Atyánkfia távozása után aztán elkezdünk gondolkozni: valjon ennek a mi felebarátunknak meglehetett-e volna előzni a baját? Valjon miért kellett 30-40 esztendőök óta egymás mellett élő, egymást becsülő két szomszédnak önmagukra, családjukra szegényt hozni?

Igen egyszerű okból, azért, mert először: népünk vérében benne van a perlekedési viszketegség — másodsor azért — s ez a valódi ok — mert a mai törvényeinkkel nincsenek tisztában, nem ismerik annak következményeit, mert azokról falujában senki nekik nem prédikál és, mert akinek kutya kötelessége volna fölvilágosítást, utbaigazítást adni: az a legdurvább, a leggorombább módon utasítja el, a gyámoltalan, a csak ekehez, kaszához értő embert.

Hát ez nem jól van. Mert hiszen a jog, törvény az igazság állítólagos korszakát éljük. Ebben a kor-

szakban pedig a jegyzők, a kis emberek basáskodásának már lefűtültek.

A községi jegyző kötelessége volna legelső sorban is, holmi apróbb-cseprőbb perlekedési ügyekben, hogy a feleket figyelmeztesse a törvény következményeire. Hiszen itt van előttünk csongrád megyei atyánkfia szomorúságos esete. Én Uram, én Istenem! Ha az a jegyző nem gondolja magáról, hogy ő a — miniszterelnök — hát akkor a dolog sima, békés megoldást nyer. Egyszerűen lelkükre beszél az illetőknek, kezét fogot velük, — sőt talán össze is csókoltatja őket.

Igenis: a jóra való, a községi bajait lelkén viselő jegyző így és nem másképp cselekszik. De ha fejét két kikeményített, füléig érő gallérba huzza, ha a pipájából gomolygó füstöt többre becsüli az előtte állók bajainál, ha — egy szóval — a *merev hivatalnok* komolyság nála előtérbe nyomul — akkor azok a szegény, ügyesbajos emberek sohase nyernek igazságot, vagy ha nyernek is, rengeteg pénzük árán.

Ámde a jegyző helyett ott van a plebános. Hisz ő is atyja az ő hiveinek, igaz, hogy csak lelkiatya. Hanem a derék pásztor az ő nyájának nemcsak a lelke üdvösségéről, hanem *egyéb* bajairól is szerez tudomást.

Ezért aztán — hogy alapos, jóra való és megfelelő, a hozzája fordulóknak anyagi javára való tanácsokat adhasson az igaz, a jó, a népet szerető lelkiatya: úgy tesz: hogy — tanul. A szemináriumban a római és a kánonjog mellett Verböczy hármaskönyvét (a Tripartitumot) nem tanulják. Pedig de jó volna! Sőt még elkelve az orvosi tudományból is — néhány kanálnyi. Mert mondhatatlanok ennek az üdvösséges következményei. A nép bizalommal fordul papjához tanácsért peres dolgában, betegségében. Mindkét esetben talál tanácsot, orvoslást, mielőtt a valódi orvoshoz: a fiskális-hoz, avagy a doktorhoz kellene fordulni.

Teszem föl csak: ha a plebános ismeri az újabb sommás törvényeket: a 10 forintját kereső Péterfia Jánost nem küldi a községbíróhoz, se a jegyzőhöz: hanem ezeket mondja vala neki:

— Nézze János. Ha jövő heti vásárkor béme-gyen a városba — menjen bé a királyi bírósághoz és kérjen *fizetési meghagyást* az adósa ellen, elmondván, hogy miből eredt az az adósság? Aztán vigyen magával egy 24 filléres bélyeget. Majd a bíróság intézkedik s ha kap valami írást, hozza hozzám. Mert az újabb törvény értelmében még 2 forint erejéig is lehet perelni a kir. járásbíróságnál. Igaz, hogy elvégezhetné a községbíró is, csak hogy a járásbírók nem — községi bírók.

Ott van aztán a sok becsületsértés, rágalalmazás, amelyeknek — száz közül — kilencvenhétjét *békésen* elintézheti a lelkiatya, vagy a községbíró és jegyző.

Aztán ott van a valódi sommás per. Boldog Isten! Hány embert juttatott már koldusbotra egy száz forintos adósságnak a behajtása! Mert a hasznot, a

sápot a fiskális huzta ki belőle. Pedig szép szerivel ilyeneket is el lehet békés uton intézni. Ha a plébános eltt kötnek egyezséget a hitelező és az adós: ez utóbbi az egyezés feltételeit szigorúabban betartja, mintha az a bíróság előtt kötődött volna meg. Ez pedig — eltekintve utjától, munkamulasztásától — sok — bélyeget emészt ám föl. A plébános előtt megkötött egyezségekre nem kell bélyeg. Rá ér az akkorra, amikor bíróság elé kerül a dolog.

Egy község ezereket takaríthatna meg ily módon.

Ismertem két embert tul a Dunán. Mindkettő jól bírta magát. Határos volt a földjük. Olyan jó barátok voltak, hogy a községben valóságos csodaszamba ment a barátságuk. Az egyiknek földje mesgyéjén — éppen ott, ahol a másiknak a birtoka kezdődött — egy szederfa nőtt. Ebből lett azután öt esztendeig tartó per, azért, mert a másik nem akarta tűrni, hogy amaz a szederfa árnyékában — amely fának a lombjai az ő földjére is hajoltak — nyugodjon.

Pedig de könnyen nyélbe lehetett volna ütni a szederfás dolgot. Egy okos ember azt mondta volna nekik:

— Hát pihenjenek mindaketten a fa alatt! Osztle van! De nem! Hanem pereltek — mint a néhai Péter és Pál — a fülemüle fütyvért — és fizettek, mint a köles a — fiskálisoknak. A vége pedig az lett, hogy a szederfa mégis ott maradt.

Valjon — miért kell mindjárt a népnek fiskálishoz, bírósághoz fordulni? Egy disznója van télire, de ezt is elperli — mert igazságot keres, olyan igazságot, amit saját falujában, környezetében is föltalálhat. Miért kell a fiskálisokat pénzzel, az államot — bélyegekkel — agyontömnü? Olyan fölösleges ez, mint eső után a sár.

Népünk a törvény korlátai előtt legtöbbszörre hiányt szenved az ő együgyűsége mián. Pedig sohse kellene odakerülniök, ha vannak a községben jóakarók, vezetők, akik nekik a törvény furfangos bötüit megmagyarázzák és a következeseket is — minden himezés hámozás nélkül — szemük elé tárják.

Ilyen jóakarók, ilyen vezetők csakis a község plébánosai, és — ha van — a jegyzői lehetnek. Ezek-től függ igazán, hogy az a szegény, ügyét-baját kereső nép ne kerüljön minden ostoba tyuk-do!ogban a törvény elé. *Ezzel és csak ezzel tesznek jót a népnek, mely az ő vezetésük alatt áll. A vezetők pedig felelősek a rájuk bízott nyájért.*

Ugyanazért kérjük az illetőket eme soraink meg szívelésére, amikor arra is kérjük őket, hogy a népben gyermekeiket tekintsék, akiknek vagyonát védeni, őt a fölösleges kiadásoktól megmenteni az ő erkölcsi és egyéni kötelességük.

(—án.)

Biboros avatás Budapesten.

Mint már mult számunkban megirtuk, ritka ünnepség folyt le mult hó 25-én Budapesten, a királyi várpalotában. Az ünnepség azért ritka, mert ehhez hasonló csak most történt meg első ízben az ősbudai királyi várakban.

Az ünnepség napján lapunk már nyomás alatt volt s így — mint ritka fényességű ünnepségről — most emlékezünk meg.

A kérdéses napon ugyanis *biboros avatás* volt.

A biboros avatás ugyanis rendszeren Rómában szokott végbemenni. Kivételes esetekben ezt a jogot a pápa átengedi a Felségnek, amint jelen esetben is történt.

Ugyanis e hó 25-én a krakói hercegpüspöknek és a prágai hercegérseknek a király a fejére tette a legmagasabb pápai kitüntést, a kardinális birétumot (föveget.) Az ünnepség még az utca közönségét is mozgósította, mely nem gyözte bámolni a várpalotába robogó kocsik diszességét. Az ünnepségen részt vettek a kormány tagjai, *Talliáni* pápai követ, úgy *Császka*, *Schlauch* érsekek, *Dessevffy Hornig*, *Bubics*, *Pável* és *Radu* püspökök, a két pápaikiküldött: *Zichy* Gyula gróf és *Cuccia* római gróf, ezenkívül rendkívüli nagy számban a magyar udvari méltóságok, titkos tanácsosok és kamarások.

Az ünnepség lefolyása a következő volt:

A felavatandó *Puzyna* János dr. krakói herceg-püspök és *Skrbenszky* József prágai hercegérsek, aranytól, ezüstől csillogó hat lovas diszhintókon hajtottak a királyi várpalotába, ahol az ünnep színhelye a *Szent-István* kápolna volt. Itt gyűltek össze az egyházi méltóságok, míg a világiak a fehér teremben gyülekeztek. A kardinálisokat *Apponyi* Lajos gróf, magyarországi udvarnagy fogadta a szertartási teremben, ahonnan az udvari ceremóniáriusok vezetésével a kápolnába mentek. Tizenegy órakor *Lichtenstein* herceg jelentkezett a Felségénél a szertartás megkezdésére. Erre elindult a menet a kápolna felé.

Amikor a király — aki diszmagyarba volt öltözve — a templomban, a számára elkészített trónhoz ért, levette kalapját s azt *Czirák* Béla grófnak nyújtotta, aki viszont *Andrássy* Sándor gróf szolgálattevő kamarásnak adta át. Míg *Schlauch* biboros, *Talliáni* nuncius és *Lichtenstein* herceg első főudvarmester a trónnal szemben, az episztoláris oldalon foglaltak helyet, addig *Skrbenszky* báró és *Puzyna* lovag biborosok számára az evangelumi oldalon voltak helyek fenntartva.

Amint a király megjelent, megkezdődött a szentmise, melyet Kohl Medárd püspök mondott. Általános feltűnést keltett a papság új, remek öltözeke, nagy fényével és remek kiállításával.

A mise végeztével két pápai kiküldött egymás után a király elé járult és latin beszéd kíséretében bemutatott a pápai leveleket.

— A pápa ő szentségének — így szóltak — legnagyobb öröme szolgált, hogy ezt a két kiváló férfit az egyház legnagyobb kitüntetésében részesítheti, és a Felsőnek és az ujonan kinevezetteknek boldogságot és szerencsét kívántak.

A király erre ezt a szót mondotta latinul:

— *Legatur!* (Olvastassék.)

A legátusok titkárai fölolvasták egymásután az okmányok teljes szövegét melyek tudására hozzák a királynak a kinevezést és fölhatalmazták a bíbor bírérum (főveg) átadására.

Azután a két fölavatandó a légátusok vezetésével a király elé járult. A legátusok arany tálcán vitték a bíbor főveget. A kardinálisok letérdeltek a Felső előtt és a király elébb Skrbenszky, azután Puzyna fejére tette a bírérumot. Most a két kardinális az egész papi segédlettel az oltár elé vonult és ott Kohl püspök kezdte a Te Deum-ot. Ennek végén az új kardinálisok rangban idősebbje, Skrbenszky adta a főpásztori áldást, melyet a király és az egész közönség térden állva fogadott.

A fölavatottak ennekutána a sekrestyébe vonultak, ahol fölöltötték a bíbor diszruhát, míg a király kísérete a fehér terembe vonult, ahonnan a király akosztályába ment, a méltóságok pedig eltávoztak a palotából.

Rögtön ezután fogadta a király rövid kihallgatáson az új bíborosokat, akik aztán az udvari diszfogatokon távoztak, fejükön ragyogó bíbor-bírérum csillogott, testükön pedig biborköntös hullámozott.

Délután az új bíborosok tiszteletére ötvennégy terítékű udvari diszruhát volt. Vasary Kolozs hercegprimás, gyengélkedése miatt nem vett részt az ünnepen, őt helyettesítette Kohl Medárd fölszentelt püspök.

Ime: így folyt le az április 25-iki bíboros-avatás Budapesten, a budai királyi palotában. Hogy mikor lesz megint ehhez hasonló ünnepség — annak a jólaten megmondhatója — Igen valószínű, hogy jó sok idő fog eltelni addig.

(Mai képünk is azt a jelenetet ábrázolja, amint a király — miután a bíbor-bírérumokat már fölvette — a bíboros-kalapokat helyezi a két fölavatott fejére.)

(—y.)

TÁRCA

Május.

Amiért milliók vágyódtak:

Szép Május, itt vagy újra im.

Rólad zöngnek ma csengőbongó

Dalok a költők hurjain.

A levegő oly üde, tiszta,

Mint harmat a falevelen,

S mit a madárral daloltatsz, az:

A szerelem, a szerelem.

Nemesak „vidéken“ van szerelem,

Ha jő a Május, akkoron

Szerelmesekkel telve Pesten

Minden völgy s minden hegyorom.

Ha jő a Május — mint ibolya —

A szívekben is megterem,

Amit csicsereg a parti fecske:

A szerelem, a szerelem.

A sok baka, a sok huszár és

Az ingyenélő sok ficsur

Májusban feléledve mondja:

(Szívére ütve) — Jaj! Mi szur?

És orvosságot keres rája,

Reggel éppugy, mint estelen,

S ez orvosság, mi lenne más, mint:

A szerelem, a szerelem.

Hanem haragszom büvös Május,

Mégis haragszom én reád:

Merit a te harmincegy napod — jaj —

Elég boldogságot nem adsz.

Csak tartanál te Decemberig,

Csak tartanál te szüntelen,

Decemberig e szót zöngnök mi:

A szerelem, a szerelem.

Poéta.

Kutas meg a Bödör.

Kis-alsó-Paty, vas megyei faluban történt a következő história. Az történet hősei Kutas István földesgazda és hosszú lábu sógora, a Bödör Pál, aki hivatalára nézve harangozó volt. Jól éltek mindig. De, hogy egyszer Kutas uramnak nagy kárt tett a filokszer, hát kissé megcsöppent a vagyon. Ezóta Bödör Pálnak is boros ábrázatja volt. Nem csoda. Hiába látogat el sógorához, nem jár kézről-kézre a boros kancsó, mint annakelőtte. Néki csak ez hiányzik.

Most, hogy elharangozta az esti nyolc órát, mint régen, most is átnéz Kutashoz. Mert megesik, hogy még most is találni ott valami „szeszit“. De az már a zsidótól való.

Belépett. Kutas és családját az asztal mellett találta. Éppen hagymás zsirral leöntött kását ettek egy nagy tálból.

— Adjon Isten jó estét, — köszönt Bödör.

— Isten hozott, Pali sógor, mi jót hoztál? — szól Kutas s széket tol elibe. Foglalj helyet mellettünk, s tarts velünk.

— Köszönöm, köszönöm, — szabódik. De amikor mégegyszer a nagyobbik fiu is megkínálta és a tálat is elé tolták, hozzáfogott.

Közbe beszélgettek mindenről. Utoljára hagyták a politikát. (Pedig hát mint együgyű emberek — annyit értettek hozzá, mint én a csizmafoltozáshoz. Melleleg mondván még, annyira együgyűk voltak, hogy a fehéret is — vörösnek nézték.)

— Szereted azt az uri szokást? — kérde Kutas.

— Hát az mi?

— Magyarul: politika.

— Hiszen én magam is nagy politikus vagyok. Tudhatod. Hisz a multkori követválasztáskor én is berugtam a jelölt borától és szavaztam is rá, mert megígérte, hogy a pap vagyonát felfogja osztani közöttünk.

— Az cucilista vót.

— Hát persze. Jó beszélt szegény, de kevés szavazatot kapott, hát megbukott. Azért nem vették meg a papunk pénzét.

— Pedig jó lett vóna. Legalább a filokszer által okozott kárt ki lehetett vóna így pótolni.

— Meghiszem azt. Én se lennék má' harangozó akkor.

— Abizony.

Igy beszélgettek. Közbe kocogtak az ajtón.

— Eredj asszony, nézd meg: ki a jó lélek jó ily későn és mi jót akar?

Az asszony felcihelődik és kitekint az ablakon. A sötét udvarban egy ismeretlen alakot pillantott meg, Kikiáltott;

— Ki az?

Az alak közelebb huzódik az ablakhoz.

— Kutas urammal volna néhány szavam — így szól csendesen.

Ekkor ismerte meg az asszony, hogy az illető az uraság inasa.

Beeresztette. A vendég előadta aztán, hogy a gróf elkergette házából, csak azért, mert enni mert kérni. Most szeretne itt hálni. Szívesen meg is engedték.

Az inas beszéde azonban alaposan feldúlta Kutas uram kedélyét. Erősen kikelt az urak ellen.

— A szegény embert csak kutyának nézik, — mondta a többek közt, — dolgoztatják, mint a marhát, de enni nem adnak neki. Pedig mennyi a vagyonuk. Több mint a falu összes gazdáinak. Ők tejbenvajban usznak; a szegény embereknek pedig, ki a földet turja, hogy kenyér legyen az országnak, azoknak meg elegendő rozskenyérük sines.

— Igaza, van Kutas uram, — vágott közbe az urasági inas — de majd másképp léssen. Tudja, én nagy cucilista vagyok; fel fogom forgatni az országot; a szegény emberek közt pénzt és földet fogok kiosztani. Az uraktól fogom elvenni. Proletárok nem fognak többé létezni; a burzsoák hatalmát megtöröm.

No, hogy Bödör meghallotta azt a két cifra szót, mindjárt gondolta, hogy ez a bajszatlan okos ember lehet. Közbe is szól:

— Kend, látom, böles ember. Van esze, meghiszem, több mint a papunknak.

— Az már igaz, Bödör, én is épp azt akartam mondani, — toldotta meg a beszédet Kutas.

Az inas egészen hizott a dicséretektől. És hogy jobban fejükbe beszéljen, mondott még mást is a meglehetősen tudatlan embereknek.

— Tudják, én pap voltam Pesten. Volt sok pénzem, vagyonom. De hogy szerettem a népet és minde nemet odaadtam nekik, a püspök elkergetett a plébániáról és ezóta nem vagyok pap.

— Hát azért nincs bajusza — kérde az asszony.

— Persze.

— Szegény ember. Mert a népet szerette, azért kell szenvednie, azért lett mártir.

Egy ideig csend volt. Mindnyájan gondolkodtak. Bödör elgondolta, hogy milyen jó lesz neki a pap háza és a bora. Kutas meg a gróf kastélyára számított.

— Hát aztán hogyan viszi végbe azt a dicső munkát? — kérde Kutas. Ahhoz sok pénz kell.

— Abban igaza van. Sok pénz kell ahhoz. De hát aki majd osztzkodni akar az urak vagyonán, annak segitene kell is engem. Tudhatja, mennyit kell fáradni, utazni, költeni, beszélni, öltözködni, hogy az országházba bekerülhessek és körösztil vigyem a nép kívánságát.

— Ugy van, — erősíté meg Bödör. És aki majd osztzkodni akar, mennyit kell adni annak, teszem föl?

— Hát az úgy lesz, hogy például, aki tíz hold földet akar, annak tíz forintot és így tovább.

— Az jó lesz. Én a plébános házat és földjét szeretném; mit kell fizetni? — kérde Bödör.

— Az ugyan sok lesz. De egy száz forintot meg szerezheti.

— Ki fizetem rögvést! Annyi megtakarított pénzem éppen van.

— Én meg a kastélyt és a hozzátartozó földeket akarom — szól Kutas.

— Az még több. Sokba jön.

— Nem baj; ötszázast adok, csak körösztil vigye.

— Jó. Mikor fizetik?

— Még ma.

— Ma még nem kell, hanem holnap eljövök így estefelé újra. Most lefekszünk; korán felkelek, és elmegyek megtekinteni a földeket, hogy a maguk részét kiszemeljem.

Ezután mindnyájan lefeküdtek. Ilyen boldogan még soha sem feküdtek le. Bödör is ott maradt Kutaséknál.

Reggel aztán, hogy az inas felkelt, oda sugta Bödörnek:

— A plébániát egy százason nem lehet megszerelni. Legkevesebb kétszáz pengő annak a díja.

— De annyi nincs.

— Hozzáférhet a pap pénzéhez. Csenjen el egy százast.

— Helyes. Igaza van.

Aztán Kutas ágyához ment. Annak meg ezt sugta:

— Tudja kend, én az ördöggel fogok cimborálni, akinek pedig csak lopott pénz kell. Állítson ki egy írást, hogy azt az ötszázast lopta és majd este adja ide a pénzzel együtt.

— Ugy lesz

Az urasági inas elment. Kutas és Bödör előre örvendeztek a nagy szerencsének. Ha kellett volna, akármit is megselekedtek volna a nagy vagyon érdekében.

Este aztán lelkendezve visszajött az inas és jelentette, hogy szép részt fognak kapni. Már intézkedett, hogy a legközelebbi termést ide fogják szállítani és hogy a kastélyt is ők bírják nemsokára. Ezt majd megizeni.

A pénzeket átadták. Bödör kétszázast. Bizonyára lopta a másik százast. Kutas meg az ő egyszerű eszével kiállított egy írást, hogy „az ötszáz forintot szóval és írásban loptam a gróftól.“ *Kutas István.* (Pedig dehogyan is lopta)

* * *

Itt volt az aratás ideje.

Az uraság és a plébános learatta a termést; a kéréket kersztbe rakták a munkások. Már csak a nyomtatást várták. Értesült erről Kutas is, meg Bödör.

— Van nekünk szérus kertünk, ott is lehet nyomtatni. A termést elhozzuk. — Így állapodtak meg ketten.

És másnap csakugyan kezdték elhordani az uraság földjéről a termést. Már az ötödik kocsival akartak kifordulni az elkerített helyről, amikor a csősz megáll totta a kocsi.

— Nem oda Buda! Vissza a buzával! Hát kendtek a falu zsványai?

— Hallgass, te malé száju! A nyakad közé vágok! — kiáltott oda Kutas.

A csősz nem engedett és lovakat kifogta. Közben több munkás is jött és segítettek Kutas és Bödör elfogatásában.

Kocsistól együtt bekisérték. A bíró előtt álltak.

— Hát kendtek loptak?

— Nem loptunk mi, könyörgünk alássan.

— Dejszen az a buza nem a kendteké.

— Mán pedig igen, a miénk. Megigérte . . .

Itt elakadt Kutas szava.

— Ki ígért, mit ígért?

— Egy cucilista megigérte.

— Azok csak ígérnek.

— De fizettünk is érte . . .

— Tartsák bolonddá azt, akit akarnak de engem ne.

Kutas és Bödör összenéztek. Nem merték elmondani az egész esetet. Különösen Bödör sápadozott.

— Ugye lopták? Vallják be — faggatta őket a bíró.

— Mondjuk: igen, majd visszakerjük a pénzt, — sugta oda Bödör Kutashoz,

Igy tettek. Kaptak is öt hónapi áristomot.

A mikor kitöltötték, elmentek az ő „böles“ cucilistájukhoz, az urasági inashoz.

Ez pedig szépén éldegelt a faluban. A kapott pénzen vett házat, kis földet és gazdálkodott. Ahogy megpillantotta a két embert, elibük szaladt és kezét fogott velük.

— Adja vissza a pénzünket, — szólta Kutas, — hazudott kend, mert megcsalt minket.

— Én pénzt nem adok, — szólta röviden a cucilista.

— Akkor feljelentem! — ijesztette meg Bödör.

— Ha ki nem mennek házamból, rögtön csendőrt hivatok. Ti zsvány népség! Te — Kutasra mutatott — kiállítottál nekem egy írást, hogy loptad azt az ötszáz forintot; és te, — most Bödörhöz fordult — te meg a paptól loptál! Zsványok, ha el nem hallgattok, én jelentlek fel titeket!

Kutas most látta be, hogy mily csalóval van dolga. És ő ennek még írást is adott. Pedig nem is lopta a pénzt. Bödör is szörnyen megijedt. De ha feljeleni, ő néki lesz baja s inkább nem is kérte többet a pénzt. Bödör még rimázkodott is:

— Ne tegye ezt, ne. Nem kell semmi! Isten áldja!

Pörül jártak tehát csufosan, mert ha feljelenék a csupaszképű cucilistát, a csalót, a gazembert, akkor

még ők húznák a rövidebbet. Mert hiszen irást adtak az ördögnek. Ezért inkább hallgattak.

És a vége ennek a dolognak nagyon szomorú. Nem is lehet vigsgós akkor, mikor az ember vagyónából teljesen kifosztódott. Amiképen Kutas, meg a Bödör. Kutas István olyan szegény ember lett, mint a falusi „mityánkózó” atyafi. Hanem azért vágya teljesült, mert beköltözhetett abba a kastélyba, amelynek ő akart ura lenni. Az uraság ugyanis, a még tagbaszakadt és egyébként becsületes Kutast felvette — kastély-bakternek. (No, a bakterből még lehet uraság.)

Szegény Bödör Pált is utólérte bűnének a bűnhődése. Plebánosa reájött a lopásra és — mert a község apraja-nagyja tudomására jött a lopásnak és akárhogy is szerette volna megmenteni Bödört, nem tehetet mást: a község unszolására feljelentette. A következtése: egy évi áristom. Innen el is temették. Csak hogy mielőtt a szeméit behunyta volna, amikor végtusáját vívta a halállal: az ő cellájába vezettek egy megláncolt embert és azt kérdezte tőle a fogházfelügyelő.

— Bödör Pál, kend ismeri ezt az embert?

A még eszméleténél levő ember szeméi kitágultak, félig felemelkedett ágyában és csak úgy hörögte:

— Ö . . . az . . . Ö . . . az . . . in . . .

Az „inas” szót már nem tudta kimondani Bödör Pál, mert feje lehanyatlott és — vége volt.

Hanem azért a csupaszképű cucilistát az ő — Bödör Pál — töredezett vallomása alapján, mint országos csalót, tíz esztendei fegyházra ítélték.

Érdi.

Heti naptár. Május 5. Lambert. — Május 6. Olajba főz. sz. János. — Május 7. Gizela. — Május 8. Mihály vért. — Május 9. Gergely. — Május 10. Remete Antal. Május 11. Beátrisz.

Felséges Királyunk múlt hó 27-én, verőfényes, szép, derült időben tartotta meg szokásos diszszemléjét Budapesten a Vérmezőn. A nap fénye csak úgy csillogott-villogott az ezüstös-aranyos ruhájú tábornokokon, tisztéken. Kivonultak a Budapesteu állomásozó összes ezredek, s a Felség teljes meglegedését fejezte ki a csapatok magatartása s egészségi állapota fölött.

Május elseje. Ami vldéken a Szent-György, vagy a Szent-Mihály napja, az Budapesten május elseje: a költözökös igazi ideje. Házmagasságu butorszálító-kocsik camognak minden utcán. Az utca járója telve ócska és új butorokkal, melyeket izzadó emberek raknak kicsi vagy nagy szekerekre, vagy pedig — maguk cipelik. Az egész főváros képe ezen a napon egy nagy butorraktár. Nevezetes azonban

május elseje még másról is. Az év eme napját a munkások a sorsukkal elégedetlenek, maguknak foglalták le. Ezen a napon munkaszünetet tartanak a gyárak, a kisebb és nagyobb műhelyek munkásai. Miért? Azért, hogy csoportosulva s piros szalagot tűzve gomblyukjokba, vérvörös lobogók alatt bejárassák az utcákat, hangosan kiáltva:

— Jogot a népnek! Le a burzsoákkal! Ezért nevezik a socialisták, a munkában lévők és munkanélküliek május elsejét — vörös májusnak. Mi is üdvözljük a szép, nap-sugaras májust, azért, mert az ő eljövetele adja meg a természet igazi ujjá ébredését, május öltözteti szép, zöld színbe az azelőtt még leveletlen, kopasz fákat, a tar mezőket. Május szólaltatja meg az erdő és mező zenészeit, a madarakat, amelyekigazi hangversenynyel üdvözlük a szép, a ragyogó májust minden harmatos, üde hajnalon.

Sortüz az utoán. Orsován a vámörök mult szeidán két ismert csempészt pillantottak meg, akik nagy zsákokat cipeltek. El akarták fogni őket, de azok futásnak eredtek s a zsákokat, amikben csempészt cukor volt, eldobták. A vámörök üldözni kezdték a menekülőket, de mert a csempészeknek gyorsabb volt a lábuk, Vrakna főfelügyelő az utcán, amelyen már meglehetősen sok ember járt, ötször egymásután lőtt. Egyik lövés sem talált, a csempészek elmenekültek, de az utcán nagy izgalmat keltett a hajsza. Pattera határbiztos följelentette a határöröket, mert az élénk utcán lövöldöztek.

Felfüggesztett szolgabíró. Borsod vármegye főispánja — Fay Elemér báró — Feyer Ede, mezőcsáthi főszolgabíró, több rendbeli hivatali mulasztás miatt állásától felfüggesztette. A megindított vizsgálat már eddig is több olyan dolgot fődözött föl, amelyek nem valami fényes világitásba helyezik a mezőcsáthi járás volt főszolgabíróját.

A mai századbeli tanítás. Egy tanfelügyelő látogatást tett egyik tiszántuli felsőbb leány polgári iskolában. Intézett hozzájuk mindenféle kérdéseket, amelyekre kapott is kielégítő válaszokat. Ugy, csupa véletlenségből, a tojásról jött elő a szó. A „felsőbb” leányok szépen megmondták, hogy a tojás miből áll, mik annak a tápanyagai, mi a fehérnye, mi a szik, minő alkatrészei vannak a tojás-héjának stb. A tanfelügyelő aztán azt kérdezte végül, hogy: Hány percig kell főzni a lágy tojást, hogy élvezhető legyen? Az egyik tudós kisasszony azt felelte, hogy félóráig, a másik rálicitált egy negyed órát, a harmadik pláne egy óráig főzte — úgy, elméletben, a tojást, míg abból lágy lesz. No, be-fellegzett azoknak a férfiaknak is, akiknek a sors ilyen „felsőbb tudós kisasszonyt” rendel élettársul.

Óriási kazánrobbanás történt a Majna melletti Franfuthan. Ugyanis mult csütörtökön, körülbelül három-negyed 4 órakor Griesheimban az Elektron nevű kémiai gyárban nagy kazánrobbanás történt. A gyár rögtön lángokban állott. A tűzoltóság és mentőköcsik gyorsan a szerencsétlenség színhelyére mentek. A kazánrobbanás következtében megölt emberek számát 140-re teszik. Este 7 óráig három kazán repült a légbé. Schwanheimban 3 ház égett le. 50 halottról és 140 sebesültről beszélnek. Az Elektron igazgatósága igen sok orvost küldött Griesheimba. Azt hiszik, hogy az első robbanás azon a helyen történt, ahol a füstnélküli löport készítik.

Letartóztatott kereskedő. Szegeden Gottlieb divat-áru kereskedőt a mult héten letartóztatták. A fiatal kereskedő a télen csődöt kért maga ellen s most, miután már kiürítették

az üzletét, újra meg akarta nyitni felesége nevében. A szegedi rendőrség azonban, mely 3—4 hónapja titkon figyelte, rájött, hogy az új üzletbe a csőd előtt elrejtett régi árukat rak-tározza be. Ezért a rendőrség rája ütött s lefűlelte a jó-madarat.

A dinamit. Csothka Lajos fodrász Szerencsen, ápril. hó 25-én, délután egy óraker magára zárta lakását és azt dinamittal felrobbantotta. A kőfalak kidőltek, az értékes bu-torzat odaégett és Csothkát összeégve találták meg. A felesége két hete halt meg. Mielőtt végzetes tettét elkövette, két gyer-mekét fojtogatta, akik azonban megmenekültek a szörnyű haláltól, mert apjuk dühe elül elmenekültek.

Jelenet a kórházban. Czirjék Emil már több ízben volt lakója az örültek házában. Nagyváradon most újra kitört rajta az örütség s a nyílt utcán szörnyű rombolást vitt véghez, míg lebirkózták és behurcolták a biharmegyei közkórházba. A hatalmas természetű ember, akinek óriási erejét az örütség még fokozza, most a kórházban rögtönzött rémes jelenetet. A kórház mellett elfutó utcán egyszerre csak azt vették észre a járókélok, hogy egy vérben forgó szemű ember áll az ablakban s torkaszakad íből kiabál:

— Összedöntöm a házat!

S valóban: sámsoni erővel kezdte a rombolást. Ki-tépte az ablakszárnyakat, a keresztvasat s a mikor az ápo-lók besiettek: az ablakfákkal rohant rájuk. Nyolc ápolót véresre vert s a többi rémülten menekült előle. A kórház többi szomorú lakói mind halálos rémületbe estek a dula-kodás zajára. Czirjék vad ordítózására a többi dühös örült is félelmes lármát csapott. Az egész kórház körül nagy cső-dület támadt az utcán. A kórház alkalmazottai alig tudták megfékezni az őrző embert akit most, már állandóan kényszerzubbonyban tartanak.

A bosszuálló szabó. Két évvel ezelőtt nősült meg Horváth Miklós kolozsvári szabómester. Felesége egy nagy-enyedi köztisztelőben álló polgári családnak egyetlen leánya volt. A csinos és kissé kacér leány annyira magához bilin-cselte Horváthot, hogy ez rövid idő alatt feleségévé tette. Házasságuk első évében békés egyetértésben, boldogan éltek. A köztük fennálló jó viszony azonban a második évben meg-változott. A kacér menyecskét a férj egyik legjobb barátja — Vedress Illés — elcsábította, akivel az asszony többszörön-ként találkozott. Legutóbb — mult hét szerdáján — az asz-szony összeveszett férjével s anyjához utazott. A férj azonban vele utazott, de a felesége tudta nélkül. Az egyik állomáson fölszállt a csábító, s Horváth utána ment s rálött a szerel-mes párra. A csábító holtan rogyott össze. A menyecskének azonban nem történt baja. A bosszuálló szabót az utasok lefoglák s Nagy-Enyeden átadták a rendőrségnek.

Talált ezresbankó. Draga Masina szerb királyné arcképe nem kis szerencsét hozott egy szegény, ó-kanizsai szerb családnak. Özv. Karapáncsits Nemád ó-kanizsai lakos, mult hó vége felé levelet kapott egy rokonától, mely-ben ez szerb királyné arcképével kedveskedett. Az arcképet rögtön megfelelő helyre akarták helyezni. Levettek hát a falról egy régi, rezoga keretet, melynek képe, régi voltánál fogva, már nem nagyon díszítette a falakat. Kezdték tehát kivenni a képet, hogy a ráába helyezték el az arcképet. Amint a kép hátlapját kivették, közte és a kép papírja közt egy szép ezres bankót találtak azon jegyek közül, melyeket az öt-venes években bocsjítottak ki és 1872. évig váltottak be. A képet az özvegy elhunyt apja vette, amint most vissza tud-

nak emlékezni, licitáción, egy szintén igen régen elhalt szerb pap hagyatékából, talán 20 koronáért. Örültek ugyan nagyon az ezresnek, bár ekkor még nem tudták, vehetik-e majd hasznát. Huszágh községi jegyzőt bízták meg a bankjegy értékesítésével, ki azt beváltás végett az osztrák-magyar banknak küldötte fel. A bank néhány nap mulva 10 darab va-donatuj divatos százast küldött özv. Karapáncsitsnének, aki most nem győzi eléggé zsvivózni a „Drága Masinát” a szerb királynét.

Megint egy eltűnt pajeszes. Vácon nagy rejtűnést keltett Steiner Henrik gabonakereskedő hirtelen eltűnése. A napokban Steiner kiment az esti gyorsvonathoz azzal az ürügygyel, hogy a barátait várja s azóta nem tért haza. Steinert mindenki igen jómódu, szorgalmas és tisztességes kereskedőnek ismerte. A város központján emeletes háza is van, éppen ezért senki se sejtette, hogy anyagilag rosszul áll. Eleinte azt hitték, hogy Steiner rablógyilkos-ság áldozata lett, de tegnap ezüst botját megtalálták a Duna mellett s ebből következtetik, hogy Steiner a Dunába ölte magát.

Aki a király ablakába lőtt. Ne ijedjen meg a jó olvasó: nem nálunk történt. A magyar emberei imádásig szereti az ő királyát s megövné még az esti szellőtől is. Az eset ugyanis Bukarestben, történt ahol mult pénteken tartoztattak le egy Petrov nevű bolgár embert, aki a király ablakait beverte. A tettest azonnal elfoglák, aki vallatásánál azt mondta, hogy azért követte el tettét, mert a királyhoz intézett két levelére nem kapott választ. A merénylő valószínűleg elmebajos.

Kötélre! Polnán, Ausztriában két évvel ezelőtt Hüls-ner Lipót ritnális gyilkosságot követett el. Két fiatal keresztény leány ölt meg. A piszeki esküdszék halálra ítélte a gyilkost, amely ítéletet a legfőbb törvényszék most hagyott helyben. A vádlott röhögve fogadta a halálos ítéletet.

Szerencsétlenség egy ünnepségen. A felső-ausztriai Würbitzben, mult hó 28-án, nagy szerencsétlenség zavarta meg az új iskola alapkövetéti ünnepségét. Egy korcsma-udvaron állott egy kocsis egészen őrizetlenül, amelybe két ő volt befogva, attól nem messze álltak a mozsárgyuk, amelyek ily ünnepségek alkalmával, sajnos, nélkülözhetet-lenek. A lövések következtében a két ló megvadult, kirohant az udvarból a tömeg közé és mindenkit, aki utjukba esett, letiportak. Egy ember meghalt a helyszínén, egy az elszál-lítás közben szenvedett ki, hat ember pedig súlyos sérülé-geket szenvedett. A kocsis, akinek a szekér őrzetere volt bizva, megszökött. A szerencsétlenség folytán az egész ün-nepség elmaradt.

Tolvaj vőlegény. Weinstein Gyula kereskedősegéd megszöktette Lakatos János, gyomai lókupec Mariska nevű leányát. A szerelmes párt Budapesten elcsípték, hazahozták, ahol a leány azzal fenyegetőzött, hogy elemészti magát, ha nem lehet Weinstein felesége. Az öreg Lakatos szíve meg-lágyult s megtartották az eljegyzést. S az eljegyzés idejében Weinstein egy óvatlan pillanatba feltörte az apósa szekrényé ellopott 520 koronát s megszökött. A budapesti főkapitány ság tegnapelőtt kapta meg a gyomai szolgabíróság sürgönyét amelyben ismét azt kérték, hogy kutassa föl Weinstein Vil-most, aki valószínűleg Budapestre szökött.

Körmönfont családok. Szegeden mult hó 27-én a rendőr-ség letartóztatta Sarnyai Márton, Szanka János szegedi föld-miveseket, kik egyszerű emberekkel elhittették, hogy sors-jegyük százezreket nyert és ennek kifizetésére a nyeremény

utáni százalék címén pénzt csaltak ki. A családok budapesti bankok igazgatóinak nevével táviratokat hamisítottak, pecsétes iratokat mutattak fel a siker érdekében és ezeket harácsolnak össze. Egyedül *Hegyesi József* gazdag paraszt 4000 koronát fizetett. Az áldozatok száma eddig 18. A házkutatásnál jegyzékét találták, mely szerint a csalást Torontál és Temes megyékre is ki akarták terjeszteni a családok.

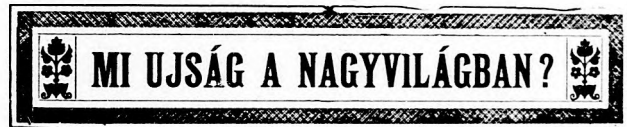
Léghajón az óceánon át. A francia dúsgazdag tőkepénzes emberek, a nálunk is megfordult *Godárd Gyula* léghajósna regyedmilió frankot bocsátottak rendelkezésére, hogy e pénzen egy 11, ezer köbméteres tartalmú léghajót építsen, amelyen a nyáron New-Yorkból az Atlanti-óceánon át keljen.

A „boldogulás utja“ c. munkára hirdet előfizetést *Violet Gyula*, aki az előfizetési felhívásban a következőt írja:

„Könyvet irtam a boldogságról — szívemből a szívnek Utat rajzoltam benne, amelyen járva — amennyire itt a földön lehetséges — kiki megtalálja, amiután a szíve eped: a megelégedést.“

A könyv december elején jelenik meg s már sajtó alatt van. Egész vászon gazdagon aranyozott kötésben: 2 korona 50 fillér. Bolti ára 3 korona, Megrendelhető már most *Violet Gyula* lelkésznel — Sátoralja-Ujhelyen — úgy lapunk kiadóhivatala útján is.

Sohr József jóhírnevű somogy-szilli kaszagyáros hirdetésére felhívjuk lapunk t. olvasóinak szíves figyelmét.

Az angol bur háboru bizony nem ér véget még egyhamar. A burok a legnagyobb halálmegvetéssel harcolnak. Nem riadnak vissza semmitől. Roppant ügyesek voltak, hadi cselofságaik csak most érvényesül igazán, amikor alig 30—40 főből álló csapat tönkre tesz egy század angol katonát, levegőbe röpit az angolok részére lovakat, szállító vonatokat, kisiklatja a vonatokat, fölgyújtja a vasuti őrt és indóházakat. A burok most az ugynevezett guerilla harcot folytatják, vagyis apró csatározásokkal szereznek az angoloknak, főképp *Kitchenernek*, aki bosszuságában influenzába esett — sok kellemetlenséget.

A kínai bonyodalom. Mint mult számunkban megirtuk, Liu, kínai vezér, vagy 20 ezer bokszer taborzott össze, hogy ezekkel a Kínában élő keresztényeket leöldözhesse. A szövetséges csapatok közül a németek álltak Liu emberei elé, s hadállásaikból kiverték őket. A bokszer Kína egyéb részeiben is szervezkednek. Ugy látszik, hogy a szövetséges hatalmak összes csapataira lesz szükség, hogy a lázadókat egyszersmindenkorra megfékezzék, s öldöklésüknek határt szabjanak. Ezt mondja a szövetségesek főparancsnoka: *Waldersee gróf* is. Igen természetes, hogy a béketárgyalások folytatását abban hagyták.

Ausztria. Osztrák atyánkfiai nál sincs rendben a széna. Az ő tisztelt Házuknak (a Reichsrathnak) ugyanis egyik tagja — *Wolf* névre hallgat a szentem — hadat üzent a katolikus vallásnak. Persze, miat minden igazgató dolog-

nak, ennek is akadtak hívei, még pedig jó sokan, akik az ő képviselőházuk minden egyes ülését oly gyönyörű jelenetekkel fűszerezik, amelyek a becsületes gondolkozásu — és tulnyomó számban levő — többi képviselők vallásos érzéseit mélyen sértik s igen természetes, hogy az illetén pi-szokpolitika ellen tömörülnek. Egyedüli céluk, hogy a Reichsrathot szétugraszszák, illetőleg az üléseket beszüntessék. Ezt pedig korcsmai verekedésükkel aligha el nem érik. Mert valóságos hadjáratot indítanak a többi pártok ellen, hogy azokat egymással hajba kapassák, s ők kaparják ki a sült gesztenyét, igazabban mondva, ők, a katolikus vallás esküdt ellenségei, legyenek előnyben. No, ezt aligha érik meg. Mert Ausztria császára nem sokat fog teketóriázni a mostani miniszterelnökükkel se, akit hívnak vala Körbernek. Igaz, hogy az esetben, ha a Körber-kormány beadja a derekát, az új kormány rövid 14 hónap alatt a negyedik lesz. No, mi szerencsésebbek vagyunk ebben a tekintetben ha ugyan szerencsének lehet nevezni egy köpönyegforgató, szemfényvesztő miniszterelnök kormányzását.

Bulgáriában egy hét óta folytonosan zsidóellenes tüntetések vannak. Többek között egy száz tagból álló csoport berontott a szófiai zsidótemplomba s ott az egybegyűlteket kegyetlen módon bántalmazták. Csak két század katonaság közbelépése volt képes megakadályozni a további vérengzést, A zavargás azonban titokban folyik. Célja a zsidóknak Bulgáriából való kiűzése. (No, erre már nem szólunk semmit.)

Házi kincstar.

Hogy a megsárgult fehérneműnek eredeti fehér színét visszaadhassuk, a fehérneműt savanyu tejbe mártjuk s benne hagyjuk a szövet finomságához képest rövidebb, hosszabb ideig. A ruhát a tejből kivéven, szappannal langyos, meleg vízben kimossuk, hideg vízzel leöblítjük s megszáritjuk. Ha ez eljárásnak nem volna a kívánt eredménye, még egyszer ismétljük.

Kemény hus megpuhítása legkönnyebben úgy eszközölhető, hogy azt 7 óra hosszáig ecetesvízben áztatjuk, azután tisztára mossuk és megfőzzük.

Ezüstneműek tisztítása. Mindenekelőtt langyos vízzel leöblítjük és megszáritjuk az ezüst tárgyakat. Azután krétát finom porrá törünk, egy darab keztyűbört a kréporba nyomunk, a tárgyat azzal megdörzsöljük s tiszta vászonkendővel letöröljük. Kréta helyett tört mész is használható hasonló módon.

A gazdasági szerszámok, eszközök eltartása. Finnlandban már évtizedek óta az alább közölt eljárást követik, mely nagyon jónak bizonyult. A fa eszközöket, szerszámokat, szántógépeket és általában a mezőgazdasági eszközöket egyszerűen bekenik szénkátránnyal, melyet petróleummal hígítottak fel. E bekenést több ízben ismétlik. A petróleum által a kátrányt tetszés szerint lehet hígítani, úgy, hogy az mélyen behatol a fába, s annak kellemes, világos barna színt kölcsönöz. Ezen folyadékot a korházak, kaszárnyák, iskolák padozatának bevonására is használják. Ha azt akarjuk hogy a kátránybevonat tűzmentes legyen, akkor a kátrányt sűrűbben mázoljuk fel, s a még nedves kátrányrétegre finom homokot hintünk.

Nem irok én.

Nem irok én boldogságról,
Nem irok én szerelemről
Mióta a csillagaim
Lefutottak az egetől.
Csak panasz van minden egyes,
Minden pici kis dalomban,
Hisz a szívem majd megreped
A sorvasztó fájdalomban.

Nem bírja ezt a szív soká,
Hiszen nincsen élet abban,
Majd egyszer csak — meglátjátok —
Hogy benne egy hur elpattan.
S ugyanakkor lantomnak is
Hurjai mind lepattanak :
— Egy póta halt meg s aztán
Hire — hamva se lesz annak.

Sárvári.

Mindenféle.

Élelmiszerek ára a 17-ik században, Erdélyben.

Egy erdélyi újság 1766-ban kelt okiratot tesz közzé, mely az akkori idők élelmiszereinek árjegyzékét közli. Ebből látjuk, hogy egy véka tiszta buza ára volt 48, rozs 30, árpa 24, zab 15, kukorica 34 krajcár, egy font pisztráng 12, márhús 1½, borjúhús 7, juh és bányász 8½, vaj 15 krajcár; egy itce borsó 4, lencse 4, paszuly 4, finom liszt 5, kenyérliszt 3, marhahús 36, disznósír 24, erdélyi bor 15, ecet 8, tej 3, tejföl 9 krajcár; egy liba 12kr., kacsa 7 kr., tyúk 6 kr., pulyka 20 kr., csirke párja 6 kr., 12 tojás 1 garas; egy mázsa só 1 frt; 1 szekér széna, szabad rakodás négy ökörrel 2 frt 30kr.; egy öl fa, kemény, 22 kr., puha 17 kr. Söhajta olvassa ezt az árjegyzéket a mai kor gyermeke.

A osodagyerek. Valóságos csodagyerek *Jancser* József bozsoki (baranyamegyei) lakos napszámosnak 2 és fél éves fiúgyermeke. A testileg rendszeren fejlődött, okos tekintetű apróság bárki felszólítására elhelyezkedik a földre és a neki átadott, nem is egyszerű, de a nagyon is sokféle szerkezetű és 2—3 soros harmonikán elkezd teljesen kifogástalanul játszani, akár keringőt, vagy csárdást, akár „sólót“, neki az mindegy s játszik úgy, hogy bárki is eljárhatná reá. Mindezt pedig 13 éves bályjától tanulta el, aki nagyon szépen játszik harmonikán.

A méter jubileuma: A méter-rendszernek az idén lesz száz éves jubileuma. Már jóval előbb sokat foglalkoztak egy egységes hossz-mértékrendszer kérdésével, mert nagyon érezték szükségességét. 1790-ben a francia nemzetgyűlés által kiküldött bizottság természetes mértéknek a föld negyed dél-körének tíz miliomodrészét fogadta el. E célból Dünkirchen-öl Barcellonáig méréseket eszközöltek. Lenois egy platina-rudat készített, melynek hossza az olvadó jég hőmérséknel éppen egy méter. 1799-ben, december 10-iki törvénnyel a métert elfogadták alapmértékének. A többi országok csak sokkal később hozták be a méter-rendszert. 1875 május 20-án Párisban több állan egyesült egy nemzetközi hossz-és súlymérték-hivatal föllállítására. Ehhez a megegyezéshez 1884-ben Anglia is hozzájárult.

A zsidók Palasztnában. Az oroszok azt várták, hogy a hivatalos középén levő tartományokból a zsidóság — hivatalos nyomás folytán — nagy rajokban tódul Palesztnába, de most már kiderült, hogy a zsidó épp oly rossz gyarmatosító, mint a francia. A vagyonosabb zsidó földművesek bizonyították ezt legjobban, mert zsidómunkást egyet se fogadtak, mivel a benszüllött arab munkája sokkal jobb és olcsóbb a zsidóénál. A gazdag orosz zsidók se áldoztak a gyarmatosításra. Elkészeríti a gyarmaton lakó zsidókat az is, hogy a párisi Rotschild-tól igen nehezen kapják meg az árát annak a bornak, amelyet neki szállítottak. Így aztán a palesztinai gyarmatos kénytelen mindent hitelbe vásárolni s egyre jobban szegényedik. A szegénységben pedig nincs összetartás, s ahány zsidó vallásfelekezet van, annak a hívei hol szóval, hol ököllel törnek egymásra. No, ennek mi csak örvendezünk. Bár már mi is azt irhatnók, hogy a mi zsidaink is agyabugyalják egymást ott, ahova valók — Palasztnában.

Nyilttér*

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, szív, vese, gyomor,** bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos **idegvér** és **bőrbajoknál.** Biztos védelem **szélhűdés** és **elmezavar** ellen. 12 évóta kilett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és **egyedül** képviselőjének

Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopata) rendelő intézete van.

Budapest, V., Váci-körut 18.

Rendelés noponta 9—1 és 3—6 ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Közgazdaság.

A szőlőnek gondozása május havában.

Ha a szőlő fedetlenül telet, akkor e hóban másodsor lehet kapálni. Az első kapálás már márciusban megtörtént. A fedett szőlőben az első kapálást a nyitáznál végeztük, tehát e hóban következtetik a második kapálás, melynek célja a gyomirtás és a föld porhanyítása. Különösen a kötöttebb talaj kíván mély és apróra való megmunkálást. Ugyanilyen munkálatot kíván a szőlőiskola is, de csak e hó közepe táján. A fásoltatást folytathatjuk. Egyben e hó közepe táján megkezdhetjük a zöldoltást, valamint a zöldbujtást is. Mivel pedig a hűvösebb estékből reggeli dére lehet következtetni, célszerű a szőlőterületen több

helyen hajnalban szalmával, porral, gazzal füstölni, miáltal megvédjük a szőlőt az elfagyástól.

A szőlő megnyitásával a földet már porhanyítottuk, de a tulajdonképpeni, tebát az első kapálást e hóban kell végezni. A kapálásnál tudjuk, hogy az alsóbb talajréteget kiemeljük a napfényre, levegőre, a víz is jobban átjárja, amelynél fogva megkönnyítjük a növény tápanyag felszívását, másrészt pedig a dudvát, gyomot, továbbá a harmat gyökereket kivagdossuk. A kövérebb talaj mindig mélyebb megmunkálást kíván; a gyengébb talajban, hol a gyökerek közelebb vannak a föld színéhez, ott felületesen, de óvatosabban kapáljunk. A kapáláshoz mindig napos idő szükséges. A tőnek a harmat gyökerektől való megtisztítását a gazda legelőbb helyen csekélységnek tartja, pedig az amerikai alanyokra oltott szőlőknél különösen nélkülözhetetlen, mert, ha nemes vesző ilyen gyökereket hajt, akkor az alany elpusztul, ami pedig a filokszera veszedelmének tenné ki a szőlőt.

A harmatgyökerek eltávolítása abból áll, hogy a tőkét már nyitáskor, metszéskor jól megszabadítjuk a földtől s a gyök felső részéből eredő hajsza-gyökereket s a fattyuhajásokat kimetszük. E munkát különösen a fiatal töveknél fontos, mivel a föld kövérségétől ingertelve a gyök felső bütykén temérdek apró gyökereket hajtanak, melyek azonban csak elvonják a szivgyökér tápanyag s a tövet tönkre silányítják.

Gazdáink — az elmondottakat — ebben a május havában — megszívelhetik.

A büszke hentes.

Hentes legény (megkéri egy gazdag kereskedő lányát.)
Röviden uram, a lányát szeretem és —

Apa: És elakarja venni. De el tud-e egy családot tartani?

Hentes (büszkén mellére ütve): Eltartani? Az árgyilsát — még meg is birom hizlalni.

A nemzeti muzeumban.

A zalamegyei Salamonfáról, Budapestre jött Kacor Péter és hitvestársa. A sok látni való között megnézték a nemzeti muzeumot is. Egy kőszobor előtt megállva, Kacorné így szól:

— Nézző csak kee, embőr — micsoda kőszobor lehet ez?

— Nem tanálok a könyvben a numerusát — felelt Kacor, a névmutatót forgatva.

— Még mumerusa sincs? Hát akkor mi az ördögbe teszik a muzejomba?

A vasuton.

Utazó (a többi utashoz, kik nagyon lármás társalgásban vannak): Ugyan kérem szeretettel az urakat, tessenek egy kicsit halkabban diskurálgatni, mert a lábaim elaludtak.

Rossz időjárás.

Urasági szobaleány az inashoz: János, az Istenért, ma ne menjen ám a nagyságos asszony közelébe. Nagyon rossz kedve van. Én ugyan csak egy pofont kaptam, de éreztem, hogy van még a tenyerében.

Beteges férj.

Egy vidéki városban nem rég elhunyt egy férfi, ki 104 éves kort élt el és 70 évet töltött boldog házasságban nejével. Amidőn a gyászoló családtagok, kik a temetésre gyülelekeztek, a már szintén 90 éves özvegyet vigasztalták, utóbbi így felelt: Szegény öregem! Még mikor jegyben jártam vele, megmondták nekem, hogy beteges ember, és intettek ezen házasságtól. Most ime: itt a baj.

Jól feldicsérte.

Egy uri házban jelentkezik a szobatisztító, hogy a lakás egyik termét a házimulatság előtt felkefélje és táncra alkalmassá tegye.

— Azt akarom — így szól a háziasszony — hogy a padló oly sima legyen, mint a tükör, jegyezze ezt meg magának, és végezze jól munkáját, különben egy krajcárt se fizetek.

— Oh! — felel a szobatisztító, — a nagyságos asszony teljesen nyugodt lehet! Én ugy szoktam a szobákat felkefélni, hogy oly simák mint a jégtükre. — Kérem, tessék csak megkérdezni a tünácsosné ő méltóságát — ott a felkefélésem után öten jelentékenyen megsérültek és egy nő, ki látogatába jött, a karját törte, és mindez még az előszobában történt — még mielőtt a táncterembe léptek volna.

Az ügyvéd. és kliense.

Hosszu, bonyodalmas pöre volt Alacsony János gércsei lakosnak. Egyszer csak hivatja a fiskálisa s köztük illeten párbeszéd megy végbe: *Ügyvéd*: Kedves barátom, igazán nagy a szerencséje. — *Kliens*: Miért, doktor ur? — *Ügyvéd*: Köszönje éles eszemnek, hogy perét, immár harmad-fokulag is megnyerte. — *Kliens*: No — végre — hosszu 8 éven át kellett ezt az eredményt megvárnom. — *Ügyvéd*: Hát jobb, mintha soha nem történt volna? — *Kliens*: Hát aztán mennyit kapok most már? — *Ügyvéd*: A bíróság 4000 koronát ítél meg Önnek! Ön perköltségek és eljárásokért tartozik nekem 4600 koronát, s eszerint 600 koronát fizet még nekem és rendben vagyunk. — *Kliens*: Ugyan az Isten szerelméért! hisz így a magam jőpénzét veszitem még! — *Ügyvéd*: A pénzt kedves barátom igaz, elvesziti, de megnyerte a pört, és szerintem ez a földolog.

Sóhaj.

A jogász, midőn a zálogház mellett megy el, így sóhajt föl:

Én Istenem! Ha most pénzem volna, az órámát kiváltani, legalább volna megint valamim, amit becsaphatnék újra.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. D. (Szopornya.) A főhercegek címe: „Csász. és kir. Fenség!” A királyé: „Csász. és kir. Apostoli Fenség!” — **M. M.** (Léva.) Ha ön a negyedosztályu kereseti adót fizeti, akkor hadmentességi díja 3 frt. esetleg 2 frt. — **Sz. B.** (Tamási.) A képviselők megkapják a nekik küldött leveleket akkor is, ha a lakásuk nincs jelezve. Beviszik az országházba s onnan továbbítják. — **D. F.** (Iszkáz.) Az ön lakóhelyéhez a legközelebbi város — ahol jegyzői tanfolyam van — Szombathely. A beiratás és a fölvétel módozatait nem ismerjük, mert ezek rendszerint mindenütt változnak. — **Cz. I.** (Adony.) A becsületsértés és rágalmozás három hónapon belül feljelenthető. Azon túl már elévült. — **F. Gy.** (Gyanafalva.) Ha az a zsidó — az ön hitelezője — 15 forintot kér kamatul száz után: jelentse föl uzsora végett. Ha az adóslevélben esetleg ez a kamat van kikötve (amit nem hiszünk), ne féljen, az ön hitelezője nem fogja fölmutatni azt az adóslevelet. Csak bátran minden himezés-hámozás nélkül. — **A. L.** (Csantavér.) Legközelebbi számunkban a 29 pontu programot egész terjedelmében hozzuk. Tessék addig türelemmel lenni. Kivánságát is teljesítjük s több lapot fogunk címére küldeni. — **B. I.** (Baja.) Nagyon szépen köszönjük az újabb küldeményt is. Ebből a számunkból kiszorult a közlés. Jövőben azonban másodmagával pótoljuk Szives üdvözet! — **S. F.** (Eger.) Ha a múlt évre s erre az évre adóját (20 koronán felül) lefizette, ugy a mostani választásnál is szavazó-joggal bír. Tessék a járás főszolga birójánál *fölszólamlással* élni, ha még eddig el nem késett. A szavazók lajstroma ugyanis kifüggesztetik s a jogukban magukat sértve érezők fölhívhatnak, hogy bizonyos idő alatt (30 nap) fölszólamlással éljenek. *Anyaghalmaz miatt több kérdező levélre jövő számunkban adjuk meg a választ.*

Gabona- és termény-árak.

(Május 2-ig).

Termény-neme	50 kgm. á-a		Termény-neme	50 kgm. ára	
	kor.	fill.		kor.	fill.
Árpa	7	20 8	Muhar	7	80 8 40
Buza	8	80 9 20	Bab tarka	6	80 7 40
Rozs	7	30 7 50	Bab fehér	8	20 8 80
Zab	7	— 7 60	Borsó	9	40 10 60
Tengeri	7	20 7 80	Lencse	11	— 11 40
Luczerna m.	38	50 42 90	Köles	14	40 15 80
Vörös lóhere	54	20 55 40	Köles kása	14	40 14 80
Baltaczin	13	40 14 80			

Felelős szerkesztő: VALTER ERNŐ.

BUTOR

kizárólag jó minőségben

2 darab modern ágy	28 frt.
2 „ szekrény	32 „
1 „ kihuzó ebédlő asztal	10 „
1 „ szőnyegdiván	50 „

Hálószobák 100 ftrtől feljebb. Teljes ebédlők, szalonok stb.

Nagy képes árjegyzék 10 fillér beküldése mellett bérmentve küldetik.

BUTOR-RAKTÁR: Bpest, VI., Teréz-körút 26.

A darnói tárgysorsjáték

jövödelme egy, Szűz Mária tiszteletére építendő plebánia-templom javára fog fordítottatni. Ugyanezen jövödelemből egy örökös szent mise-alapítvány is fog letétetni a jótékony cél előmozdítóért. A ki tehát darnói sorsjegyet vesz, annak része lesz a legszebb alamizsnában és évenként — holta után is — egy örökös szentmisében. Lehet-e pénzünket jobb és hasznosabb célra fordítanunk?

E sorsjáték a fenti ígéretekkel együtt az egyházi és világi hatóság, valamint a templomépitő bizottság ellenőrzése alatt áll.

A huzás 1901. december hó 15-ére halasztatott.

Főnyeremények: ezüst asztali készlet (2000 K), szobabutorzat (1000 K), aranyóra aranylánccal (300 K). stb. Lásd a játéktervet, melyet az alulírott hivatal bárkinnek megküld. Ugyanott kaphatók sorsjegyek is.

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Öt sorsjegy ajánva és bérmentve 4 kor. 35 fillér. Öt sorsjegynél kevesebbet nem küldhetünk, ennyit többen együtt is megrendelhetnek. --- Tíz sorsjegy ára ajánva és bérmentve 8 korona.

A huzási lajstromot minden megrendelő megkapja.

Darnó. (Mosonymegye.)

A plébni hivatal.

Az udvarias rendőr.

Nincsen udvariasabb rendőr, mint a budapesti, akármit is beszélnek. Ha valaki tájékozódni akar az utcán, csak a kalapjához emeli a kezét s üdvözlí s akkor rögtön utbaigazitja, még pedig a legkimerítőbben. Mióta az eskütéri hidat építik, az előtte levő diszes téren ugyancsak sok dolga akad a rendőrnek, mert mindennap más-más a környék képe. Legtöbb kérdezősködés a Ferenciek-terén 6. szám alatt levő Hecht bankház után történik, mert akinek még nincs osztálysorsjegye, mind oda tódul, hogy azt megvegye, miután közismeretű

tény, hogy ez a legszerencsésebb bankház. Vásároljon tehát osztálysorsjegyet a Hecht bankháznál, Budapest, Ferenciek-tere 6. Huzás május 22. és 23. Egész sorsjegy 6 frt, fél 4 frt, negyed 1.50, nyolcad 75 kr.

Nélkülözhetetlen

minden plebánián, majorságokban és minden házában.

Villámhárítók, telefonok, villamos csengők és villamos világítás, melyet rendkívül olcsón készít es szállít

FARAGÓ FERENCZ

Budapest, VI., Andrásy-ut 30 (Oktogon-tér.)

Ugyanott mindenféle templomi és oltár-bronzdíszműfelszerelések, valamint csillárok és bármely világítótestek, villany és légszeszre jutányosan készíttetnek.

Költségvetés és tervekkel díjmentesen szolgálok.

INGYEN VÁSZON

és bérmentve küld
árjegyzéket kívánatra
BÖHM ÁRMÍN ÉS TESTVÉRE
uri és női divat nagy áruháza
Budapest, VII. Király-utca 51a.

50 rőf Rumburgi vászon 20 korona
30 " " " " 13 " "
1 vég lepedővászon (7 lepedőre) 14 " "
Csomagolás ingyen. Ψ Csomagolás ingyen.

Vegyen ön 100 drb különféle
KÉPES LEVELEZŐ-LAPOT
művészies kivitelben.

95 kr. ellenében bérmentve küldjük.

BÖHM ÁRMÍN ÉS TESTVÉRE
szétküldési nagy áruháza.

— Budapest, VII. Király-utca 51a. —
Viszentalárúsítóknak 1000 drbtól arkedvezmény.

Lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala

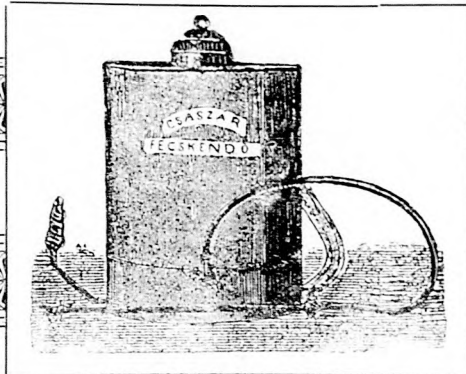
Budapest,

VIII. kerület, Mária-utca 42. szám.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a leg-
tökéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb
permetezőgép a Vermorel-féle

„Császár Fecskendő“

mely eddig minden versenyen, melyen résztvett, az
első díjat nyerte. — Legújabb 1899. évi minta.

Erős réz-puttonnyal, nickelezett részekkel, gondos ki-
állításával nincs eltömésnek és javításnak kitéve.

Ara csomagolással együtt **csak 12 frt.**

Megrendelhető **Sohr József** urnál **Szill Somogy m.**

Megrendelések kéretnek, ha utóbbi szállításra is, már most feladni,
hogy az előírt időre pontosan eszközölhessem. Utánvétellel vagy a pénz
előleges beküldése mellett.

! Teljes jótállás !

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár, mely a világ legelső kaszagyára

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy Sohr „Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 darab közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési czim: **Sohr József Somogy-Szill.**

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédelgést. És miután a **Szent-Antal jegyű kaszá-** Védjegy.
val, melynek jó hire bejárta az egész világot, és a mely a mult évi londoni kiállításon is **nagy aranyérmét**
és **díszoklevelet** nyert, a szédelgőknek kissé a körmükre koppantottam, azt mindenféle furianggal utánozzák
és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent Antal“-kaszá, azért mindenkit saját érdekében is
figyelmeztetek, hogy óvakodjon a hamis utánzatoktól, mert a **Szent-Antal kasza** csak akkor valódi, ha fokán
az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat.

Az **egyedüli kasza**, mely minden tulajdonosát várakozáson fölül kielégíti. A **Szent-Antal kasza** közkedveltségét főleg szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó élének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a

Szent-Antal jegyű kaszának erős orma és nyaka van és igen vékony pengéje. Nem kell minduntalan kovács-kézre adni, mert egy rendes kaszásemler kezéhez van igazítva.

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a **Szent-Antal kaszánál** nem jöhet elő, mert az **kikalapálva és kipróbálva** lesz a gazdaközönségnek átadva. A **Szent-Antal kaszával** csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150–180 lépésig is lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. **Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelő egy új kaszáért kicserélem.** De tapasztalatból tudjuk, hogy ezer közül sincs egy rossz.

A Szent-Antal kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
—95	1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 forint.

5 drb. megrendelésénél a postaköltséget a kaszag ár fizeti, 10 drbnál a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld.

Amergauai kaszakő a legmegfelelőbb a Szent-Antal kaszához. 1 db. 25 kr. 10 db. 2 frt. **„Diadal“** ezüstacél kalapáló készülék. Ütő és kalapács párban 85 kr.

Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

STOWASSER J. es. és kir. hangszergyáros, a
es. kir. hadsereg és a magy.
kir. honvédség szállítója.
BUDAPEST, II. Lánchid-utca 5 sz.

Harmonika-ariigyézek külön kérendő.

Nagy képes ariigyézek ingyen és bérmentve.

Hegedük vonóval 3 forinttól 15 frtig. Mesterhegedük vonóval 15 frttól 300 frtig. Gordonkák vonóval 10 frttól 150 frtig. Nagybőgők vonóval 20 frttól 100 forintig. Fuvolák 2 frttól 100 forintig. Szárny-kürtök 14 frttól 20 frtig. Czim-balmok 35 frttól 300 forintig. Ősi magyar tárogatók szabaddalmazva 20 frttól 60 frtig. Elpuszthatatlan, kitűnő erős hangu harmonikák utolérhetetlen erős hanggal és tartósággal 3, 4, 5, 6, 8, 10 frttól 80 forintig. Templomi és más zenekarok részére

fuvó és vonó hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett legutányosabb árban szállítatnak

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban, Budapest, VIII., Mária-utca 42. sz.

Készpénz-kölcsön

birtokokra és házakra,

a valódi becserkék háromnegyed részéig, 11 helyre is, 20-20 évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzintézet nem. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konvertálás helyeg-és illetekmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv-másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Chief Office 48, Brixton-Road, London, SW.

Thierry A gyógyszerész
vértképező és tápláló valódi
Hämatin-pastillái

a legmegbízhatóbb szer a sápkór és vérszegénység ellen, valamint az ezekből származó bajok megelőzésére. Mellőzik a gyomoridegeket túlzató, szédítő, nehéz vasborokat és használjuk csak a könnyű, assimiláló pastillákat. Minden doboz a készítő aláírásával van ellátva. Egy doboz ára **4 korona** portomentesen szállítva, a pénz előleges beküldése mellett

Thierry A. gyógyszerész balzsamgyára
Pregradán, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Kapható Budapesten Török József gyógyszerésznél Király-utca 12 és Egger Leo dr. és Egger I. gyógyszerészertárában Váci-körút 17.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
A. Thierry in Pregradan
Jug. Balneol. - Balneol. - Balneol.

Nelkülözhetetlen és utolérhetetlen, biztos hatású.
Világczikk, kivitel minden országba.

Chief-Office 48. Briston-Road, London S. W.

Legmegbízhatóbb, legjobb és az egész világban dícsért keresett háziszerv

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Utólérhetetlen hatású minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és egyéb belső betegségek ellen. Külsőleg a legeredményesebb

gyógyszer.

Valódi csak a minden kultúrországban védett zöld **apácza-védjeggyel** és a dugóelzáró lemezen bepréselt: **Egyedülvalódi** jelzővel. Bizonyítható évi termelés 6 millió üveg. Ára bérmentes postai küldéssel 12 kis üvegnek vagy 6 duplaüvegnek **4 korona**. Egy próbatíveg használati utasítással és a világ minden országában levő raktárak jegyzékével **1 korona 20 fillér**. Szeküldés csakis az összeg előzetes beküldése mellett.

Thierry A. Centifolia kenőcse

(osodakenőcsnek nevezve) utólérhetetlen szívóerejű és gyógyhatású! Operációk nagyrészt fölöslegessé válnak. E kenőcsrel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszű, újabban pedig egy 22 éves, súlyos rákos betegség gyógyított ki tökéletesen! Mindennemű sebeknél és gyulladásoknál antiseptikus, gyors hatású, enyhülést, csillapulást és tökéletes gyógyulást nyújt. Hatása gyorsan puhító és szétoszoló és megszabadít biztosan bármintől, a testbe hatolt idegen anyagtól. Egy tegely bérmentve **1 korona 80 fillér** csakis az összeg előzetes beküldése mellett. Nagyobb rendelésnél árengedmény. Bizonyítható évi termelés 100,000 tegely.

Mindkét szerről egész halom köszönő és elismerő irat fekszik a rúknak betekintésre a világ minden országából. Óvakodjék mindenki az utánzatoktól, és vigyázzon, hogy minden tegelyen be van-e írtve: **Thierry A. gyógyszerész-tára az őrangyalhoz.** A hol nincs helyben raktár, ne engedje magát senki hamisítvány vételére ösztökélni, hanem **rendeljen közvetlen** és ezimezzé

THIERRY A. gyógyszerész-gyára Pregradában, Rohitsen-Sauerbrunn mellett.

(Az osztrák cs. és kir. allamtisztviselő-szövetség szállítója.)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Kapható Budapesten Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger Leo dr. és Egger I. gyógyszerészertárában Váci-körút 17.